

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

روش زبان های باستانی ایران

گروه: علوم انسانی

تصویب هشتادمین جلسه کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی مورخ ۹۵/۰۷/۲۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

بازنگری برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته زبان های باستانی ایران

براساس مصوبه جلسه شماره ۸۰ کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی در مورخ ۹۵/۰۷/۲۵ برنامه بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد زبان های باستانی ایران به تصویب رسیده است.

ماده ۱- این برنامه از تاریخ ۹۵/۰۷/۲۵ جایگزین برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته فرهنگ و زبان های باستانی مصوب ۳۰۳ مورخ ۷۴/۰۷/۰۲ و نسخه بازنگری شده آن در تاریخ ۹۳/۵/۱۴ با عنوان زبان های باستانی ایران شد و برای دانشجویانی که از این به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا می باشد.

ماده ۲- برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان های باستانی ایران در سه فصل: مشخصات کلی، جداول و سرفصل دروس برای اجرا به دانشگاه های مجری ابلاغ می شود.

عبدالرحیم نوهدابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی
نوهدابراهیم

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه‌ریزی

بازنگری برنامه و سرفصل درس‌های دوره کارشناسی ارشد زبان‌های
باستانی ایران

Ancient Iranian Languages

مصطفی زبان‌شناسی

گروه علوم انسانی

دستوری
۱۳۹۵
۷۰، ۷، ۱۲

سال ۱۳۹۵

بسمه تعالی

جدول بروزی برنامه‌های درسی مقطع پیشنهادی
تدوین بازنگری

فصل اول:

☐ خیر	☒ بلی	برنامه درسی در سه فصل کلیات، جداول، دروس و سرفصل دروس طراحی شده است	۱
☒ خیر	☐ بلی	برنامه دارای گرایش است	۲
☐ ندارد	☒ دارد	کلیات برنامه: مقدمه (اگر برنامه بازنگری شده است، به صورت پاراگرافی جداگانه، بازنگری برنامه (چرایی) تبیین شد)	۲
☐ ندارد	☒ دارد	هدف	
☐ ندارد	☒ دارد	تعريف	
☐ ندارد	☒ دارد	ضرورت و اهمیت	
☐ ندارد	☒ دارد	نقش و توانایی فارغ‌التحصیلان	
☐ ندارد	☒ دارد	مشاغل قابل احراز	
☐ ندارد	☒ دارد	شرایط پذیرش دانشجو و مواد و ضرایب امتحان	
☐ ندارد	☒ دارد	تعداد واحدها و نوع درس‌های برنامه	
☐ ندارد	☐ دارد	برنامه‌های دارای گرایش: جداول دروس عمومی (پرای مقاطع کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی)	
☐ ندارد	☒ دارد	پایه/ اصلی	
☐ ندارد	☒ دارد	تخصصی	
☐ ندارد	☒ دارد	اختیاری	
☐ ندارد	☒ دارد	جبرانی	
☐ ندارد	☒ دارد	برنامه‌های بدون گرایش: دارای جداول اصلی، اختیاری و جبرانی	
☐ انجام نشده است	☒ انجام شده است	بازخوانی برنامه	
☐ انجام نشده است	☒ انجام شده است	فرمت برپایه نگارش و ویرایش	

فصل دوم:

ناقص است ☐	کامل است ☒	جداول دروس: (این جداول برای برنامه های بدون گرایش: الزامی و اختیاری هستند ولی برای جداول دارای گرایش: عمومی (برای کارشناسی) پایه، تخصصی و اختیاری. هر یک از این جداول دارای:
☐ ندارد	☒ دارد	کد درس
☐ ندارد	☒ دارد	عنوان درس
☐ ندارد	☒ دارد	واحد نظری
☒ ندارد	☐ دارد	واحد عملی
☐ ندارد	☒ دارد	درس پیشنهادی
☐ ندارد	☒ دارد	تعداد واحد
☐ ندارد	☒ دارد	جمع واحد
مطابقت کامل برترانه به خصوص عناوین دروس مندرج در جداول دروس با سرفصل دروس	انجام شده ☒ است	انجام شده ☒

فصل سوم:

☐ ندارد	☒ دارد	مشخصات دروس در قالب جدولی و دارای:
☐ ندارد	☒ دارد	کد درس
☐ عملی	☒ نظری	عنوان فارسی برنامه
مشخص نشده است ☐	مشخص شده است ☒	عنوان انگلیسی برنامه
☐ ندارد	☒ دارد	نوع واحد
☐ ندارد	☒ دارد	نوع درس
☐ ندارد	☒ دارد	تعداد واحد
☐ ندارد	☒ دارد	هدف درس
☐ ندارد	☒ دارد	هدف رفتاری درس
☐ ندارد	☒ دارد	سرفصل یا شرح درس
☐ ندارد	☒ دارد	ارزشیابی دروس
☐ ندارد	☒ دارد	منابع درسی

فصل اول

کلیات

۱- مقدمه:

دانش زبان‌شناسی تاریخی و آگاهی از زبان‌های کهن ایرانی، بویژه در سه دهه اخیر، رشد چشمگیری داشته است. با توجه به اینکه مطالعه زبان‌های کهن ایرانی اساس شناخت زبان فارسی و گویشهای ایرانی و پشتونهای برای مطالعه و شناخت ادبیات فارسی است، نیاز به تربیت متخصصان برای آموزش و پژوهش در حوزه بررسی و مطالعه زبان و فرهنگ ایران دوچندان شده است. این مسائل همراه با لزوم شناخت فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی و میراث علمی و فرهنگی ایران، بازنگری در سر فصل دروس این رشته را که در تاریخ ۱۳۷۴/۷/۲ به تصویب رسیده است، به الزامی غیرقابل انکار مبدل کرده است. ضرورت این بازنگری که بر حسب بخششانه شماره ۲۱/۴۷۶۶ مورخ ۱۳۸۹/۷/۷ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به صراحت اعلام شده، نشانگر توجه به رشد و پیشرفت علم و ادب و فرهنگ، و نیز درک دقیق گسترش روزافرونه علوم مختلف در عرصه جهانی است. بازنگری در سرفصل دروس این رشته از دو منظر دیگر ضروری می‌نماید: نخست آنکه در سالهای اخیر، مطالعات دانشمندان در داخل و خارج از کشور برای شناخت و توصیف علمی زبان‌های ایرانی گستردere شده و این مطالعات زمینه‌های تازه‌ای را برای بررسی و شناخت زبان‌های کهن ایرانی فراهم آورده که باید در سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد «زبان‌های باستانی ایران» معرفی و بررسی شوند؛ دوم آنکه بسیاری از منابع مصویه مورخ ۱۳۷۴/۷/۲ قدیمی شده و در این سالها آثار و منابع بسیاری در داخل کشور تدوین یافته که می‌بایست در فهرست منابع این رشته معرفی شوند.

۲- اهداف:

هدف از تأسیس این رشته، مطالعه زبان‌های باستانی ایران است و شناخت اصول و شناخت اصول و ویژگیهای آوایی، معنایی و دستوری آنها و تأثیر این زبانها بر زبان فارسی و زبانها و گویشهای بازمانده از آنها و نیز بررسی فرهنگ اقوامی که به این زبانها تکلم می‌کرده‌اند و در طول تاریخ همزمان با تکوین فرهنگ اسلامی بر آن تأثیرگذار یا از آن تأثیرپذیر بوده‌اند. مطالعه و بررسی زبان‌های باستانی ایران شناخت لازم را درباره پیشینه و ساخت زبان فارسی و سایر گویشهای ایرانی فراهم می‌کند و زیرینای شناخت ادبیات غنی فارسی محسوب می‌گردد.

۳- اهمیت و ضرورت:

آموزش زبان‌های باستانی ایران به دلایل زیر لازم و ضروری است:

- ۱) آثار بازمانده از زبان‌های باستانی ایران مجموعه‌ای غنی و پربار و در خور شناخت و بررسی است؛
- ۲) مطالعه زبان‌های باستانی ایران شناخت و درک لازم را درباره پیشینه و ساخت زبان فارسی و سایر گویشهای ایرانی فراهم می‌کند؛

- ۳) آشنایی با زبانها و ادبیات باستانی ایران، زیرینای شناخت ادبیات فارسی است؛
- ۴) تدوین فرهنگهای فارسی، دایرالمعارفها، دانشنامه‌ها در حوزه تمدن ایرانی - اسلامی و نیز تدوین فرهنگهای ریشه‌شناسی فارسی تنها از طریق بررسی آثار بازمانده از دوره‌های کهن امکانپذیر است.

۴- تعداد و نوع واحدهای درسی:

مجموع واحدهای دوره کارشناسی ارشد زبانهای باستانی ایران (بدون احتساب واحدهای جبرانی) ۳۲ واحد به شرح جدول ذیل خواهد بود:

ردیف	نوع درس	تعداد واحد	ملاحظات
۱	دروس تخصصی	۱۲ واحد	
۲	دروس اختیاری	۱۶ واحد	
۳	پایان‌نامه	۴ واحد	ویژه دانشجویان شیوه آموزشی - پژوهشی
۴	سینتار	۴ واحد	ویژه دانشجویان شیوه آموزش محور
جمع			۳۲ واحد

تبصره ۱: برای پذیرفته شدگان دوره کارشناسی ارشد زبانهای باستانی ایران، بنا به تشخیص گروه آموزشی، حداقل ۱۰ واحد درسی شامل ۵ درس جبرانی در نظر گرفته شده است. مطابق با تبصره ۲ ماده ۵ آینه‌نامه دوره کارشناسی ارشد (موضوع نامه شماره ۱۵۴/۲۱/۱۹ مورخ ۱۳۸۸/۱/۱۹) معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تعیین تعداد و عنوانین دروس جبرانی و زمان انتخاب آنها بر عهده شورای گروه است. دانشجویانی که موظف به گذراندن درس‌های جبرانی باشند، می‌توانند این درس‌های را حداقل ۱۲ است و نمره در معدل دانشجو تأثیری ندارد.

تبصره ۲: گذراندن تمامی درس‌های اصلی و اختیاری برای کلیه دانشجویان این دوره الزامی است. دروس اختیاری بنا بر پیشنهاد دانشجویان و با توجه به امکانات آموزشی گروه تعیین خواهد شد و گذراندن این دروس الزامی است.

تبصره ۳: دانشجویانی که به شیوه "آموزشی - پژوهشی" به دوره کارشناسی ارشد زبانهای باستانی ایران راه یافته‌اند، موظف به گذراندن واحد پایان‌نامه هستند. با توجه به ماده ۲۷ آینه‌نامه دوره کارشناسی ارشد، دانشجویان موظف‌اند پس از پایان نیمسال اول و پیش از پایان نیمسال سوم تحصیلی، موضوع پایان‌نامه خود را به تأیید گروه آموزشی برسانند. موضوع پایان‌نامه پس از تأیید در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده قطعیت می‌یابد. با توجه به مواد ۱۸ و ۱۹ آینه‌نامه، استادان راهنمای و مشاور پایان‌نامه به پیشنهاد دانشجو و تأیید شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده از اعضای هیئت

علمی داخل یا خارج از مؤسسه آموزش عالی و با مرتبه حداقل استادیاری تعیین می‌شوند. مطابق با آئین نامه شماره ۲۱/۱۵۴ مورخ ۱۳۸۸/۱/۱۹ معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری طول دوره کارشناسی ارشد حداقل ۴ نیمسال تحصیلی است، اما با توجه به تبصره ۱۵ آئین نامه مذکور، افزایش مدت تحصیل در موارد استثنائی، با تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، تا یک نیمسال مجاز خواهد بود.

تبصره ۴: دانشجویانی که به شیوه "آموزشی" به دوره کارشناسی ارشد زبانهای باستانی ایران راه یافته‌اند، موظف به گذراندن واحد سمینار هستند. سمینار شامل ۴ واحد است که به صورت دو درس برای تحقیق و تبع نظری و با توجه به امکانات آموزشی گروه در اختیار دانشجویان این شیوه قرار خواهد گرفت.

۵- نقش، توانایی و شایستگی دانش آموختگان:

فارغ‌التحصیلان این دوره می‌توانند در دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزشی و پژوهشی داخل و خارج از کشور و دیگر سازمانها در زمینه‌های زیر خدمت کنند:

۱. همکاری در تدوین دانشنامه‌ها، فرهنگ‌ها، دایرة المعارف‌ها، لغت‌نامه‌ها و فرهنگ‌های ریشه‌شناختی؛
۲. همکاری در طرح‌های پژوهشی تاریخی، انسان‌شناسی، مردم‌شناسی و دیگر حوزه‌های علوم اجتماعی؛
۳. همکاری در طرح‌های پژوهشی گویش‌های ایرانی و تهیه و تدوین اطلس گویش‌شناسی ایران؛
۴. همکاری در تدوین دستور زبان فارسی؛
۵. همکاری در پژوهش‌های زبان‌شناختی، خطوط باستانی، فرهنگ، آراء و عقاید ایران باستان؛
۶. همکاری در پژوهش‌های زبان‌شناختی، ادبیات فارسی، باستان‌شناختی، تاریخی و بررسی‌های فرهنگی؛
۷. همکاری در خلق آثار زبانی - هنری مبتنی بر دوره‌های تاریخی زبان فارسی.

۶- شرایط و ضوابط ورود به دوره:

دانشجویان دوره کارشناسی ارشد زبانهای باستانی ایران از میان فارغ‌التحصیلان تمامی رشته‌های کارشناسی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری انتخاب می‌شوند. داوطلبان ورود به این دوره علاوه بر داشتن شرایط عمومی ورود به دوره کارشناسی ارشد، باید در آزمون ورودی این دوره، شامل موارد امتحانی مندرج در صفحه بعد، شرکت کنند و موفقیت آنان در این آزمون مورد تأیید سازمان سنجش آموزش کشور قرار گیرد:

ردیف	مواد امتحانی	ضریب
۱	زبان تخصصی	۳
۲	تاریخ و دستور زبان فارسی	۲
۳	مقدمات زبان‌شناسی	۳
۴	تاریخ و فرهنگ ایران پیش از اسلام	۲

فصل دوم

جدول دروس رشته زبانهای باستانی ایران

دروس دوره کارشناسی ارشد زبانهای باستانی ایران، بر حسب دو شیوه «آموزشی-پژوهشی» و «آموزشی»، به ترتیب شامل، ۱۲ واحد جبرانی برای تمامی دانشجویان، ۱۲ واحد درس تخصصی، ۱۶ واحد درس اختیاری و ۴ واحد پایاننامه (ویژه دانشجویان آموزشی - پژوهشی) یا ۴ واحد سمینار (ویژه دانشجویان آموزش محور) خواهد بود. در چنین شرایطی، ۴ واحد پایاننامه یا ۴ واحد سمینار، مکمل واحدهای درس های تخصصی تلقی خواهند شد.

دانشجویان این رشته می توانند حداکثر در نیمسال چهارم (بدون احتساب نیمسال تحصیلی مربوط به واحدهای جبرانی) از پایاننامه خود دفاع کنند.

۱. جدول دروس جبرانی

ردیف	نام درس	تعداد جلسات	تعداد واحد	نوع واحد درسی			تعداد ساعت	پیشناز
				نظری	عملی	- نظری عملی		
۰۱	مبانی زبان‌شناسی	۱۶	۲	۰			۳۲	
۰۲	آشنایی با زبان فارسی باستان	۱۶	۲	۰			۳۲	
۰۳	آشنایی با زبان اوستایی	۱۶	۲	۰			۳۲	
۰۴	مقدمات زبان فارسی میانه	۱۶	۲	۰			۳۲	
۰۵	روش تحقیق	۱۶	۲	۰			۳۲	

* دروس جبرانی در نخستین نیمسال دوره کارشناسی ارشد زبانهای باستانی ایران ارائه می شود.

** دروس جبرانی برای کلیه دانشجویان صرف نظر از رشته کارشناسی آنان، با نظر گروه آموزشی الزامی است.

*** این تعداد واحد به عنوان یک نیمسال تحصیلی به کل سنت دانشجویان اضافه می شود.

۲. جدول دروس تخصصی

ردیف	نام درس	تعداد واحد	تعداد جلسات	نوع واحد درسی			تعداد ساعت	پیشناز
				نظری	عملی	نظری		
۱	زبان اوستایی (وندیداد)	۲	۱۶	۰	۰	۰	۳۲	۰۳
۲	منون فارسی یاستان	۲	۱۶	۰	۰	۰	۳۲	۰۲
۳	منون آندرزی فارسی میانه	۲	۱۶	۰	۰	۰	۳۲	۰۴
۴	زبان فارسی میانه مانوی	۲	۱۶	۰	۰	۰	۳۲	۰۴
۵	پشتیاهی اوستا	۲	۱۶	۰	۰	۰	۳۲	۱
۶	منون روایی فارسی میانه	۲	۱۶	۰	۰	۰	۳۲	۳

۳. جدول دروس اختیاری

ردیف	نام درس	تعداد واحد	تعداد جلسات	نوع واحد درسی			تعداد ساعت	پیشیاز
				نظری عملی	عملی	نظری عملی		
۸	متن اوتایی	۲	۱۶	۰			۳۲	۵
۹	متن فارسی میانه	۲	۱۶	۰			۳۲	۶
۱۰	زبان پهلوی اشکانی مانوی	۲	۱۶	۰			۳۲	۴
۱۱	دستور تاریخی زبان فارسی	۲	۱۶	۰			۳۲	
۱۲	کتبهای فارسی میانه و پهلوی اشکانی	۲	۱۶	۰			۳۲	.۴
۱۳	متن فارسی میانه مانوی	۲	۱۶	۰			۳۲	۴
۱۴	کیش‌های ایران باستان	۲	۱۶	۰			۳۲	
۱۵	تاریخ و فرهنگ ایران باستان	۲	۱۶	۰			۳۲	
۱۶	اساطیر ایران	۲	۱۶	۰			۳۲	
۱۷	آشنایی با زبان سغدی	۲	۱۶	۰			۳۲	
۱۸	آشنایی با زبان منگریت	۲	۱۶	۰			۳۲	
۱۹	آشنایی با زبان آرامی	۲	۱۶	۰			۳۲	
۲۰	آشنایی با زبان یونانی کهن	۲	۱۶	۰			۳۲	
۲۱	آشنایی با زبان لاتین	۲	۱۶	۰			۳۲	
۲۲	آشنایی با زبان خوارزمی	۲	۱۶	۰			۳۲	
۲۳	آشنایی با زبان بلخی	۲	۱۶	۰			۳۲	
۲۴	آشنایی با زبان هنخی	۲	۱۶	۰			۳۲	
۲۵	آشنایی با زبان سومری	۲	۱۶	۰			۳۲	
۲۶	آشنایی با زبان سریانی	۲	۱۶	۰			۳۲	
۲۷	آشنایی با زبان حنخی	۲	۱۶	۰			۳۲	

	۳۲		۰	۱۶	۲	آشنایی با زبان عیلامی	۲۸
	۳۲		۰	۱۶	۲	آشنایی با زبان اکدی	۲۹
	۳۲		۰	۱۶	۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰
	۳۲		۰	۱۶	۲	جامعه‌شناسی زبان	۳۱
	۳۲		۰	۱۶	۲	واج‌شناسی تاریخی زبان فارسی	۳۲
	۳۲		۰	۱۶	۲	زبان‌شناسی تاریخی	
	۳۲		۰	۱۶	۲	گویش‌شناسی	

- از میان دروس اختیاری فوق، دانشجو موظف است ۱۶ واحد انتخاب کند.
- دانشجویان دوره کارشناسی ارشد زبانهای پاستانی، باید هشت درس (شانزده واحد) از میان درس‌های مذکور در جدول فوق، انتخاب کنند و برای ارائه به گروه آموزشی پیشنهاد دهند. با توجه به امکانات موجود در هر گروه آموزشی، تعیین درس‌های اختیاری از اختیارات شورای گروه است. انتخاب هشت درس از میان درس‌های اختیاری برای گذراندن دوره ضروری است و هیچ یک از درس‌های اختیاری نمی‌تواند جایگزین درس‌های اصلی شود.

۴. الف) پایان‌نامه (ویژه دانشجویان شیوه پژوهشی)

ردیف	نام درس	تعداد واحد	نوع واحد درسی			تعداد جلسات	ردیف
			نظری - عملی	نظری - عملی	نظری - عملی		
۳۲	پایان‌نامه	۱۲۸	۰			۴	

دانشجویان موظف‌اند حداقل در نیمسال چهارم (بدون احتساب نیمسال تحصیلی مربوط به واحدهای جبرانی) از پایان‌نامه خود دفاع کنند.

ب) سمینار (ویژه دانشجویان شیوه آموزشی)

ردیف	نام درس	تعداد واحد	نوع واحد درسی			تعداد جلسات	ردیف
			نظری - عملی	نظری - عملی	نظری - عملی		
۳۳	سمینار مسائل زبانهای ایرانی	۳۲	۰	۱۶	۲		
۳۴	سمینار مسائل میان‌رشته‌ای	۳۲	۰	۱۶	۲		

فصل سوم

سرفصل دروس رشته زبانهای باستانی ایران

مبانی زبان‌شناسی
An Introduction to linguistics

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

هدف‌های کلی: آشنایی با مقدمات آواشناسی، واج‌شناسی، صرف، نحو و اصول دستور زبان فارسی

سرفصل درس:

معرفی مفاهیم مقدماتی در آواشناسی و واج‌شناسی، فرایندهای واجی، مشخصه‌های ممیز، قواعد واجی، ساختمان هجایی و عناصر زبرزنگیری در زبان فارسی، معرفی مفاهیم مقدماتی در اصول دستور زبان فارسی شامل تعریف واژه، تکواز، تکوازگونه، انواع تکوازها و فرایندهای واژه‌سازی در زبان فارسی، قواعد ساخت سازه‌ای، شیوه تشخیص سازه‌ها، نقش‌های دستوری، مقولات دستوری شمار، جنس، حالت، زمان، نمود، وجه

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
*	*	*	

منابع پیشنهادی:

- ثمره، یدالله (۱۳۷۸). آواشناسی زبان فارسی: آواها و ساخت آوازی هجا (ویرایش دوم). تهران: مرکز تشریفات دانشگاهی.
- حق‌شناس، علی محمد (۱۳۵۶). آواشناسی (فوئنیک). تهران: انتشارات آگاه.
- شقاقی، ویدا (۱۳۸۶). مبانی صرف. تهران: سمت.
- گلفام، ارسلان (۱۳۸۵). اصول دستور زبان. تهران: سمت.
- مادرسی قوامی، گلناز (۱۳۹۰). آواشناسی: بررسی علمی گفتار. تهران: سمت.
- مشکوکه الدینی، مهدی (۱۳۸۵). ساخت آوازی زبان. مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد.
- _____ (۱۳۸۸). دستور زبان فارسی: واژگان و پیوندهای ساختی. چاپ چهارم. تهران: سمت.

- Akmajian, A., Demer, R. A., Farmer, A. K., & Harnish, R. M. (۲۰۰۱). *Linguistics: An introduction to language and communication*. MIT press.
- Fromkin, Victoria, Robert Rodman & Nina Hymes. (۲۰۱۰) *An Introduction to Language*. ۶th ed. Fort Worth, etc: Holt. Rinehart & Winston.
- Lyons, J. (۱۹۸۱). *Language and linguistics*. Cambridge University Press.
- Kroeger, P. R. (۲۰۰۵). *Analyzing grammar: An introduction*. Cambridge University Press.

آشنایی با زبان فارسی باستان

An Introduction to Old Persian

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنهاد: ندارد

هدف: آشنایی با آثار، خط و مقدمات دستور زبان فارسی باستان

سرفصل درس:

جایگاه و اهمیت زبان فارسی باستان در خانواده زبان‌های ایرانی، آموزش خط میخی فارسی باستان و شیوه حرف‌نویسی و واژ‌نویسی آن، آشنایی با مبانی دستور زبان فارسی باستان و توصیف ساختمان آوابی، صرفی و نحوی آن، خواندن متن‌های ساده به زبان فارسی باستان

روش ارزشیابی:

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	مبان ترم	ارزشیابی مستمر
	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

- ابوالقاسمی، محسن (۱۳۷۵-۱۳۷۶). راهنمای زبان‌های باستانی ایران. دو جلد. تهران: سمت.
- شارپ، رلف نارمن (۱۳۴۶). قرمانهای شاهان هخامنشی. شیراز: دانشگاه شیراز.
- مولایی، چنگیز (۱۳۹۲). راهنمای زبان فارسی باستان. چاپ دوم. تهران: انتشارات مهرنامگ.
- Brandenstein, W. und M. Mayrhofer (۱۹۶۴). *Handbuch des Altpersischen*. Wiesbaden.
- Hinz, W. (۱۹۷۳). *Neue Wege im Altpersischen*. Wiesbaden.
- Kent, R. (۱۹۴۶). *Old Persian: Grammar, Texts, Lexicon*. New Haven: Connecticut.
- Schmitt, R. (۱۹۸۹) "Altpersisch". *Compendium Linguarum Iranicarum*. Wiesbaden: Dr. Ludwig Reichert Verlag. pp. ۵۶-۸۰.
- Schmitt, R. (۲۰۰۸) "Old Persian". *The Ancient Languages of Asia and the Americas*. Edited by R. D. Woodard. Cambridge: Cambridge University Press. pp. ۷۶-۱۰۰.
- Skjærvø, P. O. (۲۰۱۰) "Old Iranian". *The Iranian Languages*. ed. G. Windfuhr. London and New York: Routledge. pp. ۴۷-۱۹۰.

آشنایی با زبان اوستایی

An Introduction to Avestan language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنهاد: ندارد

هدف: آشنایی با آثار، خط و مقدمات دستور زبان اوستایی

سرفصل درس:

جایگاه و اهمیت زبان اوستایی در خانواده زبان‌های ایرانی، آشنایی با متون اوستایی و محتوای آنها، آموزش الفبای اوستایی و شیوه حرف‌نویسی آن، آشنایی با مبانی دستور زبان اوستایی و توصیف ساختمان آوایی، صرفی و نحوی آن، خواندن متون ساده به زبان اوستایی

روش ارزشیابی:

از روش ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)
۰	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

- ابوالقاسمی، محسن (۱۳۷۵-۱۳۷۶). راهنمای زبان‌های باستانی ایران. دو جلد. تهران: سمت.
- راشد محصل، محمد تقی (۱۳۶۳). درآمدی بر دستور زبان اوستایی. تهران: کاریان.
- Hale, M. (۲۰۰۸) "Avestan". *The Ancient Languages of Asia and the Americas*. Edited by R. D. Woodard. Cambridge: Cambridge University Press. pp. ۱۰۱-۱۲۲.
- Hoffmann, K. (۱۹۸۷), "Avestan Language". in *Encyclopædia Iranica*. ed. by E. Yarshater, London / New York, vol. ۷. pp. ۴۷-۶۲.
- Hoffmann, K. and Forssman (۱۹۹۶). Avestische Laut- und Flexionslehre. Innsbruck: Institut für Sprachwissenschaft der Universität Innsbruck.
- Jackson, A.V.W. (۱۸۹۲). *An Avesta Grammar in Comparison with Sanskrit*. Stuttgart.
- Kellens, J. (۱۹۸۷), "Avesta". in *Encyclopædia Iranica*, ed. by E. Yarshater. London / New York, Vol. ۷. pp. ۲۰-۴۴.
- Kellens, J. (۱۹۸۹) "Avestique". *Compendium Linguarum Iranicarum*. Wiesbaden: Dr. Ludwig Reichert Verlag. pp. ۳۲-۵۰.
- Martínez, J. and M. de Vaan. (۲۰۱۴). *Introduction to Avestan*. tr. by S. Sandell, Leiden/Boston.
- Reichelt, H. (۱۹۱۱). *Avesta Reader: Texts, Notes, Glossary and Index*. Strassburg.
- Skjærvø, P. O. (۲۰۱۰) "Old Iranian". *The Iranian Languages*. ed. G. Windfuhr. London and New York: Routledge. pp. ۴۲-۱۹۰.

مقدمات زبان فارسی میانه
An Introduction to Middle Persian

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنهاد: ندارد

هدف: آشنایی با آثار، خط و مقدمات دستور زبان فارسی میانه

سرفصل درس:

معرفی آثار بازمانده از زبان فارسی میانه، آموزش خط فارسی میانه و شبهه حرف‌نویسی و واژ‌نویسی آن، آشنایی با هزووارش‌های خط فارسی میانه، آشنایی با مبانی دستور زبان فارسی میانه و توصیف ساختمان آوایی، صرفی و نحوی آن، خواندن متون ساده به فارسی میانه

روش ارزشیابی:

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	۰	*	

منابع پیشنهادی:

- ابوالقاسمی، محسن (۱۳۷۵). راهنمای زبانهای پاسنامی ایران. دو جلد. تهران: سمت.
- آموزگار، زاله و احمد تقضی (۱۳۸۰). تریان پهلوی، ادبیات و دستور آن. چاپ سوم. تهران: انتشارات معین.
- تقضی، احمد (۱۳۷۷). تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام. تهران: انتشارات سخن.
- Boyce, M. (۱۹۶۸). "Middle Persian Literature". *Handbuch der Orientalistik*. Abt. ۱. Bd. ۴. Iranistik. Abs. ۲, Leiden and Cologne, pp. ۳۱-۶۶.
- Hale, M. (۲۰۰۸) "Pahlavi". *The Ancient Languages of Asia and the Americas*. Edited by R. D. Woodard. Cambridge: Cambridge University Press. pp. ۱۲۲-۱۲۵.
- Mackenzie, D. N. (۱۹۷۱). *A Concise Pahlavi Dictionary*. Oxford.
- Macuch, M. (۲۰۰۷). "Pahlavi Literature". In *The Literature of Pre-Islamic Iran (Companion Volume I, To A History of Persian Literature)*, ed. By R. E. Emmerick & M. Macuch, pp. ۱۱۶-۱۹۶.
- Nyberg, H.S. (۱۹۶۴-۱۹۷۴). *A Manual of Pahlavi*. vols. I-II. Wiesbaden: Otto Harrassowitz.
- Skjærvø, P. O. (۲۰۱۰) "Middle West Iranian". *The Iranian Languages*. ed. G. Windfuhr. London and New York: Routledge. pp. ۱۹۶-۲۷۸.
- Sundermann, W. (۱۹۸۹) 'Westmitteliranische Sprachen', 'Mittelpersisch'. In *Compendium Linguarum Iranicarum*. Shmitt, R. (ed.). Wiesbaden. pp. ۱۰۶-۱۱۲, ۱۱۴-۱۲۷, ۱۲۸-۱۶۴.

روش تحقیق

Reaserch Method

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناز: ندارد

هدف: آشنایی با انواع روش‌های پژوهش در زیانهای بسانانی، کسب توانایی در برنامه‌ریزی و اجرای پژوهش‌های تحقیقی

سرفصل درس:

ارائه مفاهیم اولیه شامل روش و منطق نوین علمی، ضوابط انتخاب و شیوه طرح موضوع تحقیق، معرفی پژوهش‌های کمی و کیفی، معرفی ابزارهای انواع پژوهش، ملاک‌های روایی، پایایی و تعیین‌پذیری، طرح پرسش و ساختن فرضیه، متغیرها و انواع آنها، تعیین و تعریف جامعه آماری و روش نمونه‌گیری، نحوه استفاده از متابع، کنترل و طبقه‌بندی اطلاعات، بحثهای نظری درباره شیوه‌های تجزیه و تحلیل متون کهن، آشنایی با روش تحلیل محتوا و انواع آن با تأکید بر تحلیل محتوای متون کهن

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (بروزه)
۰			۰

منابع پیشنهادی:

- باردن، لورنس (۱۳۷۵). تحلیل محتوا. مترجم: محمد یعنی دوزی سرخابی و ملیحه آشتیانی. تهران: دانشگاه شهید بهشتی.
- حافظ نیا، محمد رضا (۱۳۸۶). مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. تهران: انتشارات سمت.
- خاکی، غلامرضا (۱۳۸۹). روش تحقیق با رویکردی به پایان‌نامه نویسی. چاپ هفتم. تهران: انتشارات بازتاب.
- رامپولا، مری لین (۱۳۹۴). راهنمای نگارش تاریخ. ترجمه لی لاسازگار. تهران.
- کرپندورف، کلوس (۱۳۸۳). تحلیل محتوا: مبانی روش‌شناسی. مترجم: هوشنگ نایبی. تهران: نشر نی.
- موحد، خبایه (۱۳۹۳). الیه واضح و میرهن است که (رساله‌ای در مقاله‌نویسی). تهران: نیلوفر.
- هولستی، ال. ج. آر. (۱۳۷۳). تحلیل محتوا در علوم اجتماعی و انسانی. ترجمه نادر سالارزاده امیری. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.
- Blaxter, L.C. Hughes & M. Tight. (۲۰۰۶). *How to research*. NY: McGraw-Hill Education.
- Gibaldi, J. (۲۰۰۳). *MLA handbook for writers for research papers*. The Modern Language Association.
- Leedy, P.D. & J.E. Ormrod. (۲۰۰۵). *Practical research: Planning and design* (۸th ed.). Upper Saddle River, NJ.: Pearson, Prentice-Hall.

- Lester. J.D. & J. Lester, Jr. (۱۹۹۵). *Writing research papers* (۱۱th ed.). Pearson. Longman.
- McBurney. D.H. (۱۹۹۴). *Research methods*. Brooks/Cole Publishing Company.
- Wiersma. W. & S.G. Jurs. (۱۹۹۵). *Research methods in education*. Boston: Pearson.

زبان اوستایی (وندیداد)
Avestan Language (vandidâd)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناز: آشنایی با زبان اوستایی

هدف: شناخت متن ساده زبان اوستایی

سروصل درس:

خواندن متن ساده‌ای از وندیداد یا یشتها و بررسی محتوایی و دستوری آنها

روش ارزشیابی:

تحقیق (بروزه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	*	

منابع پیشنهادی:

- پورداود، ابراهیم (۱۳۷۷). یشتها. ۲ جلد. تهران: اساطیر.
- _____ (۱۳۸۰). یستا. تهران: اساطیر.
- داعی الاسلام، سید محمدعلی (۱۳۶۱). وندیداد. تهران: کتابخانه دانش.
- مقدم، محمد (۱۳۶۳). داستان چم (ایران کوده، شماره ۶). تهران: سازمان انتشارات فرهنگ.
- Gershevitch, I. (۱۹۶۸). "Old Iranian Literature". *Handbuch der Orientalistik*. Abt. ۱, Bd. ۴: *Iranistik*. Abs. ۲: *Literatur*. Lief. ۱. Leiden.
- Hintze, A. (۱۹۰۵). "Avestan Literature". *The Literature of Pre-Islamic Iran* (companion volume ۱ to *History of Persian Literature*). ed. by R. E. Emmerich and M. Macuch. New York.
- Jackson, A.V.W. (۱۸۹۲). *An Avesta Grammar in Comparison with Sanskrit*. Stuttgart.
- Pirart, É. (۲۰۱۴). *L'Aphrodite iranienne: étude de la déesse Ārti, traduction annotée et édition critique des avestique la concernant*. Paris.
- Pirart, E. V. (۱۹۹۲). *Kayân Yasn (Yasht ۱۴, ۴-۴۶)*. Barcelon.
- Reichelt, H. (۱۹۱۱). *Avesta Reader: Texts, Notes, Glossary and Index*. Strassburg.
- Reichelt, H. (۱۹۰۹). *Awestisches Elementarbuch*. Heidelberg: C. Winter.

متون فارسی باستان

Inscriptions of Old Persian

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناز: آشنایی با زبان فارسی باستان

هدف: تسلط بر متون و دستور زبان فارسی باستان

سرفصل درس:

بررسی کتبه‌های فارسی باستان، توصیف و تحلیل ساختمان آوایی، صرفی، نحوی و ریشه‌شناسی زبان فارسی باستان

روش ارزشیابی:

تحقیق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	◦	◦	

منابع پیشنهادی:

شارپ، رلف نارمن (۱۳۴۶). فرمانهای شاهنشاهان مخامنشی. شیراز: انتشارات دانشگاه شیراز.

- Brandenstein. W. und Mayrhofer. (۱۹۶۴). *Hanbuch des Altpersischen*. Wiesbaden.
- Kent. R. (۱۹۴۹). *Old Persian: Grammar, Texts, Lexicon*. New Haven: Connecticut.
- Schmitt. R. (۲۰۰۷). *The Old Persian Inscriptions of Naqsh-I Rustam and Persepolis*, London.
- Schmitt. R. (۲۰۰۸). "Old Persian". *The Ancient Languages of Asia and the Americas*. Edited by R. D. Woodard. Cambridge: Cambridge University Press. pp. ۷۶-۱۰۰.
- Schmitt. R. (۱۹۹۱). *The Bisitun Inscriptions of Darius the Great, Old Persian Text*. London.
- Schmitt. R. (۲۰۰۴). *Die Altpersischen Inschriften der Achaimeniden*. Reicher Verlag Wiesbaden.
- Skjærvø. P. O. (۲۰۱۰). "Old Iranian". *The Iranian Languages*. ed. G. Windfuhr. London and New York: Routledge. pp. ۴۳-۱۹۰.

متنون اندرزی فارسی میانه
Middle Persian Didactic texts

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: مقدمات زبان فارسی میانه

هدف: شناخت متنون اندرزی زبان فارسی میانه و ویژگیهای زبانی آنها

سرفصل درس:

خواندن متنون اندرزی زبان فارسی میانه، بررسی محتوایی و دستوری آنها

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
*	*	*	

منابع پیشنهادی:

- تفضلی، احمد (۱۳۷۷). *تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام*. به کوشش ڈاله آموزگار. چاپ دوم. تهران: انتشارات سخن.
- _____ (۱۳۸۰). *مینوی خرد*. چاپ سوم. تهران: توس.
- _____ (۱۳۴۸). *واژه‌نامه مینوی خرد*. تهران: بنیاد فرهنگ ایران.
- Boyce, M., (۱۹۶۸). "Middle Persian Literature" *Handbuch der Orientalistik*, Abt. ۱, Bd. ۴, Iranistik, Abs. ۲, Leiden and Cologne, pp. ۳۱-۶۶.
- Brunner, C.J. (۱۹۷۷). *A Syntax of Western Middle Iranian*. Delmar.
- Jamasp-Asana, J.M. (۱۸۹۷). *Pahlavi Texts*, Bombay.
- Mackenzie, D. N. (۱۹۷۱). *A Concise Pahlavi Dictionary*. Oxford.
- Macuch, M. (۲۰۰۷) "Pahlavi Literature". In *The Literature of Pre-Islamic Iran (Companion Volume I, To A History of Persian Literature)*, ed. By R. E. Emmerick & M. Macuch, pp. ۱۱۶-۱۹۶.
- Nyberg, H. S. (۱۹۶۴, ۱۹۷۶). *A Manual of Pahlavi*. vol. I-II. Wiesbaden: Otto Harrassowitz.

زبان فارسی میانه مانوی

Manichaean Middle Persian Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناخت: مقدمات زبان فارسی میانه

هدف: آشنایی با متون فارسی میانه مانوی، خط و ویژگیهای زبانی آنها

سرفصل درس:

معرفی متون مانوی، آموزش خط مانوی، توصیف ساختمان آوابی، صرفی و نحوی زبان فارسی میانه ترقانی، خواندن متون ساده فارسی میانه ترقانی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
۰	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

- ابوالقاسمی، محسن (۱۳۷۵-۱۳۷۶). راهنمای زبانهای باستانی ایران. دو جلد. تهران: سمت.
- بهار، مهرداد و ابوالقاسم اسماعیلپور (۱۳۹۳). ادبیات مانوی. تهران: کارنامه.
- میرخواری، مهشید (۱۳۸۷). فرشته روشنی، مانوی و آموزه‌های او. تهران: قتوس.
- Andreas. F. C. and Henning, W. B. (۱۹۳۲). *Mitteliranische Manichaica aus Chinesisch-Turkestan I*. Berlin.
- _____ (۱۹۳۳). *Mitteliranische Manichaica aus Chinesisch-Turkestan II*. Berlin.
- _____ (۱۹۳۴). *Mitteliranische Manichaica aus Chinesisch-Turkestan III*. Berlin.

- Boyce. M. (۱۹۷۵). *A Reader in Manichaean Middle Persian and Parthian* (Acta Iranica ۴). Leiden.
- Boyce. M. (۱۹۷۷). *A Word-list of Manichaean Middle Persian and Parthian* (Acta Iranica ۴a). Leiden.
- Durkin-Meisterernst. D. (۲۰۰۴). *Dictionary of Manichaean Middle Persian and Parthian*. Turnhout.
- Henning, W. B. (۱۹۳۳). *Das Verbum des Mittelpersischen der Turfanfragmente*. ZII. ۹. pp. ۱۵۸-۲۵۲.

یشتهای اوستا
Avestan Yashts

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز: زبان اوستایی (وندیداد)

هدف: مهارت در ویژگیهای دستوری متون یشتها

سرفصل درس:

خواندن متون یشتها و بررسی و تحلیل محتوایی و دستوری آنها

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
۰	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

- مولایی، چنگیز (۱۳۹۲). آیان یشت. تهران: مرکز دایرۃ المعارف بزرگ اسلامی.
- Bartholomae, Ch. (۱۹۰۴). *Altiranisches Wörterbuch*. Strassburg.
- Gershevitch, I. (۱۹۶۷). *The Avesta Hymn to Mithra*. Cambridge.
- Hintze, A. (۱۹۹۴). *Zamyād yašt: Introduction , Avesta Text, Translation, Glossary*. Wiesbaden.
- Humbach, H. and P. R. Ichaporia. (۱۹۹۸). *Zamyād Yasht (Yasht ۱۴ of the Younger Avesta: Text, Translation, Commentary)*. Wiesbaden.
- Jackson, A.V.W. (۱۸۹۲). *An Avesta Grammar in Comparison with Sanskrit*. Stuttgart.
- Kellens, J. (۱۹۸۴). *Le verb Avestique*. Wiesbaden.
- Reichelt, H. (۱۹۱۱). *Avesta Reader: Texts, Notes, Glossary and Index*. Strassburg.

- Skjærvø, P. O. (۲۰۱۰). "Old Iranian". *The Iranian Languages*. ed. by G. Windfuhr. London/New York.
- Wolff, F. (۱۹۱۰). *Avesta, die Heiligen Bücher der Parseen*. Strassburg.

متن دوایی فارسی میانه Narrative Middle Persian Texts

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز: متن اندرزی فارسی میانه

هدف: شناخت متن داستانی، تاریخی و جغرافیایی به زبان فارسی میانه و ویژگیهای زبانی آنها

سرفصل درس:
خواندن متن داستانی، تاریخی و جغرافیایی به زبان فارسی میانه، بررسی محتوایی و دستوری آنها

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
۰	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

- نفسلی، احمد (۱۳۷۷). *تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام*. به کوشش ژاله آموزگار. چاپ دوم. تهران: انتشارات سخن.
- ابوالقاسمی، محسن (۱۳۷۵-۷۶). *راهنمای زبانهای باستانی*. ۲ جلد. تهران: سمت.
- بهار، مهرداد (۱۳۸۴). *پژوهشی در اساطیر ایران*. چاپ پنجم. تهران: آگاه.
- فرهوشی، بهرام (۱۳۷۸). *کارنامه اردشیر بایکان*. چاپ دوم. تهران: دانشگاه تهران.
- ماهیار نوابی، یحیی (۱۳۷۴). *یادگار زربران*. تهران: اساطیر.

- Benveniste. E. (۱۹۳۲). "Le Mémorial de Zarēr". *JA* ۲۲۰. pp. ۲۴۵-۲۲۳.
- Brunner. Ch. J. (۱۹۷۷). *A Syntax of Western Middle Iranian*. New York.
- Durkin-Meisterermst. D. (۲۰۱۴). *Grammatik des Westmitteliranischen*. Wien.
- Jamasp-Asana, J. M. (۱۸۹۷-۱۹۱۳). *Pahlavi Texts*. Bombay.
- Nyberg. H.S. (۱۹۶۴-۱۹۷۴). *A Manual of Pahlavi*. vols. I-II. Wiesbaden.

متنون اوستایی Avestan Texts

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: یشتهای اوستا

هدف: مهارت در متنون دشوارتر یشتها

سرفصل:

خواندن متنون یشتها و تحلیل محتوایی و دستوری آنها

روش ارزشیابی:

تحقیق (پرورد)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	*	*	

منابع پیشنهادی:

• مولایی، چنگیز (۱۳۸۲). *ضرور دین یشت*. تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.

- Bartholomae, Ch. (۱۹۰۴), *Altiranisches Wörterbuch*, strassburg.
- Gershevitch. I. (۱۹۶۷). *The Avesta Hymn to Mithra*. Cambridge.
- Hintze. A. (۱۹۹۴). *Zamyād yašt: Introduction , Avesta Text, Translation, Glossary*. Wiesbaden.
- Hoffmann. K. and Forssman (۱۹۹۶). *Avestische Laut- und Flexionslehre*. Innsbruck: Institut für Sprachwissenschaft der Universität Innsbruck.

- Humbach. H. and P. R. Ichaporia. (۱۹۹۸). *Zamyād Yasht (Yasht ۱۴ of the Younger Avesta: Text, Translation, Commentary)*. Wiesbaden.
- Jackson. A.V.W. (۱۸۹۲). *An Avesta Grammar in Comparison with Sanskrit*. Stuttgart.
- Panaino. A. (۱۹۹۰). *Tištrya, part I: The Avestan Hymn to Sirius*. Roma.
- Reichelt. H. (۱۹۱۱). *Avesta Reader: Texts, Notes, Glossary and Index*. Strassburg.
- Wolff. F. (۱۹۱۰). *Avesta, die Heiligen Bücher der Parseen*, Strassburg.

متنون فارسی میانه Middle Persian Texts

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنهاد: متنون روایی فارسی میانه

هدف: شناخت متنون زبان فارسی میانه و بررسی ویژگیهای دستوری آنها

سرفصل درس:

خواندن و کسب مهارت در متنون فارسی میانه (بندesh، زادسپرم، روایت پهلوی) و بررسی محتوایی و دستوری آنها

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
*	*	*	*

منابع پیشنهادی:

- بهار، مهرداد (۱۳۸۰). *بندesh*. تهران: توسع.
- تفضلی، احمد (۱۳۷۷). *تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام*. به کوشش زاله آموزگار. چاپ دوم. تهران: انتشارات سخن.
- راشد محصل، محمد تقی (۱۳۸۵). *ویژگیهای زادسپرم*. چاپ دوم. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی.
- میرفخرایی، مهشید (۱۳۹۱). *روایت پهلوی*. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات قرآنگی.

- Anklesaria, E.T.D. (۱۹۰۸). *The Bundahishn, Being a Facsimile of the TS Manuscript No. ۱*. Bombay.
- Anklesaria, B. T. (۱۹۵۶). *Zand-Ākāsīh*, Bombay.
- Brunner, Ch. J. (۱۹۷۷). *A Syntax of Western Middle Iranian*, Delmar and New York.
- Durkin-Meisterernst, D. (۲۰۱۴). *Grammatik des Westmitteliranischen*. Wien.
- Gignoux, Ph. and A. Tafazzoli (۱۹۹۳). *Anthologie de Zādspram*. Association pour l'avancement des études iraniennes. Paris.

زبان پهلوی اشکانی مانوی Manichaean Parthian Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناáz: زبان فارسی میانه مانوی

هدف: شناخت متون پهلوی اشکانی ترقانی

سرفصل درس:

خواندن متون پهلوی اشکانی مانوی و بررسی و تحلیل محتواهی و دستوری آنها، توصیف ساختمان آوایی، صرفی، نحوی زبان پهلوی اشکانی

روش ارزشیابی:

تحقیق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان نرم	ارزشیابی مستمر
	*	*	

منابع پیشنهادی:

- ابوالقاسمی، محسن (۱۳۷۴). *شعر در ایران پیش از اسلام*. تهران: طهروری.
- رضابی باغبیدی، حسن (۱۳۸۸). *راهنمای زبان پارسی*. ج ۲. تهران: ققنوس.

- Andreas. F. C. and Henning. W. B. (۱۹۳۲). *Mitteliranische Manichaica aus Chinesisch-Turkestan I*. Berlin.
- _____ (۱۹۳۳). *Mitteliranische Manichaica aus Chinesisch-Turkestan II*. Berlin.
- _____ (۱۹۳۴). *Mitteliranische Manichaica aus Chinesisch-Turkestan III*. Berlin.
- Asmussen. Jes P. (۱۹۷۵). *Manichaean Literature*. New York.
- Boyce. M. (۱۹۵۴). *The Manichaean Hymn-Cycles in Parthian*. London/New York/Toronto.
- Boyce. M. (۱۹۷۵). *A Reader in Manichaean Middle Persian and Parthian (Acta Iranica ۴)*. Téhéran-Liège.
- Boyce. M. (۱۹۷۷). *A Word-List of Manichaean Middle Persian and Parthian (Acta Iranica ۴a)*. Téhéran-Liège.
- Durkin-Meisterernst. D. (۲۰۰۴). *Dictionary of Manichaean Middle Persian and Parthian*. Turnhout.
- Durkin-Meisterernst. D. (۲۰۱۴). *Grammatik des Westmitteliranischen (Parthisch und Mittelpersisch)*. Wien.
- Ghilain. A. (۱۹۳۹). *Essai sur la langue Parth.*, Louvain.

دستور تاریخی زبان فارسی

A Historical Grammar of Persian Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنهاد: ندارد

هدف: شناخت سیر تحولات زبان فارسی از دوره باستان تا به امروز

سرفصل درس:

بررسی ساختمان آوابی، واژگانی و دستوری ایرانی باستان، ایرانی میانه و فارسی نو، مقایسه و رابطه ساختمان آوابی، صرفی و تحوی هر سه دوره

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)
	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

- ابوالقاسمی، محسن (۱۳۷۴). دستور تاریخی زبان فارسی. تهران: سمت.
- نائل خانلری، پرویز (۱۳۷۷). تاریخ زبان فارسی. ۳ جلد. چاپ ششم. تهران: فردوس.
- Durkin-Meisterernst. D. (۲۰۱۴). *Grammatik des Westmitteliranischen*. Wien.
- Hale. M. (۲۰۰۸). "Avestan". *The Ancient Languages of Asia and the Americas*. Edited by R. D. Woodard. Cambridge: Cambridge University Press. pp. ۱۰۱-۱۲۲.
- Hale. M. (۲۰۰۸) "Pahlavi". *The Ancient Languages of Asia and the Americas*. Edited by R. D. Woodard. Cambridge: Cambridge University Press. pp. ۱۲۳-۱۳۵.
- Lazard. Gilbert (۱۹۶۳). *La langue des plus anciens monuments de la prose persan*. Paris: Librairie C. Klincksieck.
- Schmitt. R. (۱۹۸۹) *Compendium Linguarum Iranicarum*. Wiesbaden: Dr. Ludwig Reichert Verlag.
- Schmitt. R. (۲۰۰۸). "Old Persian". *The Ancient Languages of Asia and the Americas*. Edited by R. D. Woodard. Cambridge: Cambridge University Press. pp. ۷۶-۱۰۰.
- Windfuhr. G. (۲۰۱۰). *The Iranian Languages*. London and New York: Routledge.

کتیبه‌های فارسی میانه و پهلوی اشکانی

A Study of Inscriptions of Middle Persian and Parthian

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: مقدمات زبان فارسی میانه

هدف: شناخت کتیبه‌های فارسی میانه و پهلوی اشکانی و ویژگیهای خطی و زبانی آنها

سرفصل درس:

بررسی و تحلیل کتیبه‌های فارسی میانه و پهلوی اشکانی، توصیف ساختمان آوایی، صرفی، نحوی و ریشه‌شناسنامه آنها

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
----------------	----------	-------------	---------------

	*	*	
--	---	---	--

منابع پیشنهادی:

- تفضلی، احمد (۱۳۷۷). *تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام*. به کوشش ژاله آموزگار. چاپ دوم. تهران: انتشارات سخن.
- Back, M. (۱۹۷۸). *Die Sassanidischen Staatsinschriften (= Acta Iranica ۱۴)*. Téhéran-Liège.
- Frye, R. N. (۱۹۶۶). "The Persepolis Middle Persian Inscription from the Time of Shapur II". *Acta Orientalia* xxx. pp. ۸۲-۹۲.
- Gignoux, Ph. (۱۹۹۱). *Les Quatre Inscriptions du Mage Kirdīr (= Studia Iranica, cahier ۹)*. Paris.
- Gignoux, Ph., (۱۹۷۲). *Glossaire des Inscriptions Pahlavies et Parthes*. London.
- Hinz, W. (۱۹۷۰). "Die Inschrift des Hohenpriester Kardēr am Turm von Naqsh-e Rostam". *AMI* ۲, pp. ۲۵۱-۲۶۵.
- Humbach, H. (۱۹۹۸). "Epigraphy ۱. Old Persian and Middle Iranian Epigraphy". *Encyclopaedia Iranica*. ed. by E. Yarshater. vol. Viii. Costa Mesa. California. pp. ۴۷۸-۴۸۸.
- Huyse, Ph. (۱۹۹۹). *Die dreisprachige Inschrift Šābuhrs I. an der Ka‘ba-i Žardušt (ŠKZ)*. Corp. Inscr. Iran. III. Vol. I. Text I. ۷ vols. London.
- Huyse, Ph.. (۲۰۰۷). "Inscriptional Literature in Old and Middle Iranian Languages". *The Literature of Pre-Islamic Iran (Companion Volume I: To A History of Persian Literature)*. ed. by R. E. Emmerick & M. Macuch. pp. ۷۲-۱۱۰.
- MacKenzie, D. N. (۱۹۸۹) "Kerdīr's inscription". *The Sasanian Rock Reliefs at Naqsh-i Rustam, Naqsh-i Rustam* ۷. Iranische Denkmäler. Lief. ۱۷. Reihe II: Iranische Felsreliefs I. Berlin. pp. ۷۰-۷۲.
- MacKenzie, D. N. (۱۹۷۸). "Shapur's Shooting". *BSOAS* ۴۱. pp. ۴۹۹-۵۱۱.
- Nyberg, H.S. (۱۹۶۴-۱۹۷۴). *A Manual of Pahlavi*. vols. I-II. Wiesbaden.

متنون فارسی میانه مانوی
Manichean Middle Persian Texts

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: زبان فارسی میانه مانوی

هدف: شناخت متنون پیشرفته فارسی میانه مانوی و ویژگیهای زبانی آنها

سرفصل درس:

خواندن متنون پیشرفته فارسی میانه مانوی، بررسی و تحلیل محتوایی و دستوری آنها

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
۰	۰	۰	۰

منابع پیشنهادی:

- اسماعیل پور، ابوالقاسم (۱۳۹۵). استلوره آفرینش در آئین مانی. تهران: نشر چشم.

• بهار، مهرداد و ابوالقاسم اسماعیلپور (۱۳۹۲). ادبیات مانوی. تهران: گارنامه.

- Andreas. F. C. and Henning, W. B. (۱۹۳۲). *Mitteliranische Manichaica aus Chinesisch-Turkestan I*. Berlin.
- _____ (۱۹۳۳). *Mitteliranische Manichaica aus Chinesisch-Turkestan II*. Berlin.
- _____ (۱۹۳۴). *Mitteliranische Manichaica aus Chinesisch-Turkestan III*. Berlin.
- Boyce, M. (۱۹۷۵). *A Reader in Manichaean Middle Persian and Parthia* (Acta Iranica ۴). Téhéran-Liège.
- Boyce, M. (۱۹۷۷). *A Word-List of Manichaean Middle Persian and Parthian* (Acta Iranica ۶a). Téhéran-Liège.
- Durkin-Meisterernst, D. (۲۰۰۴). *Dictionary of Manichaean Middle Persian and Parthian*. Turnhout.
- Henning, W. B. (۱۹۳۳). *Das Verbum des Mittelpersischen der Turfanfragmente*. ZII. ۹. pp. ۱۵۸-۲۵۳.

کیش‌های ایران باستان Ancient Iranian Religions and Cults

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنهاد: ندارد

هدف: آشنایی با ویژگی‌های کلی کیش‌های ایرانی در دوران پیش از اسلام

سرفصل درس:

شناخت تاریخی کیش‌های زرتشتی، مانوی، شناخت اصول عقاید آنان و فرقه‌ها و جریانات مختلف دینی آنان

روش ارزشیابی:

تحقیق (پروردۀ)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	*	

منابع پیشنهادی:

- ابوالقاسمی، محسن (۱۳۹۰). دین‌ها و کیش‌های ایرانی. چاپ سوم. تهران: هیرمند.
- اسماعیل پور، ابوالقاسم (۱۳۹۵). اسطوره آفرینش در کیش‌مانی (ویراست سوم). چاپ پنجم. تهران: چشم.
- بویس، مری (۱۳۷۴). تاریخ کیش زرنشت. ۳ جلد. ترجمه همایون صنعتی زاده. تهران: توسع.
- بهار، مهرداد (۱۳۷۸). پژوهشی در اساطیر ایران. چاپ سوم. تهران: آگاه.
- بویس، مری (۱۳۸۸). ادبیات آسیایی. تهران: نشر چشم.
- Boyce, M. (1992). *Zoroastrianism*. New York: Mazda Publisher.

تاریخ و فرهنگ ایران باستان Ancient Iranian History and Culture

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناز: ندارد

هدف: آشنایی با تاریخ و فرهنگ ایران پیش از اسلام تا قرون نخستین هجری

سرفصل درس:

تاریخ سیاسی ایران باستان، تاریخ فرهنگی ایران باستان، دستاوردهای علمی و فرهنگی ایران باستان و روابط فرهنگی با ممالک دیگر

روش ارزشیابی:

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان نرم	ارزشیابی مستمر
◦	◦	◦	

منابع پیشنهادی:

- بروسيوس، ماريا (۱۳۸۸). ايران باستان. ترجمه عيسى عبدی. تهران: نشر ماهي.
 - دربایی، تورج (۱۳۸۳). شاهنشاهی ساسانی. ترجمه مرتضی ثاقب‌فر. تهران: فقنوس.
 - کورت، آمیلی (۱۳۸۶). هخامنشیان. ترجمه مرتضی ثاقب‌فر. تهران: فقنوس.
 - فrai، R.N. (۱۳۷۸). میراث باستانی ایران. ترجمه مسعود رجبنیا. تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
 - کوک، جان مانوتل (۱۳۸۵). شاهنشاهی هخامنشی. ترجمه مرتضی ثاقب‌فر. تهران: فقنوس.
 - گیرشمن، رومن (۱۳۸۵). ایران از آغاز تا اسلام. ترجمه محمد معین. تهران: امير كبیر.
 - ولسکی، یوزف (۱۳۸۲). شاهنشاهی اشکانی. ترجمه مرتضی ثاقب‌فر. تهران: فقنوس.
 - هیتس، والتر (۱۳۸۷). شهریاری ایلام. ترجمه پرویز رجبی. تهران: نشر ماهی.
- Fisher. W.B. (۱۹۶۸). *The Cambridge History of Iran (The Land of Iran)*. Vol. I. Cambridge: University of Cambridge.
 - Gershevitch. I. (۱۹۸۵). *The Cambridge History of Iran (The Land of Iran)*. Vol. I. Cambridge: University of Cambridge.
 - Yarshater. E. (۱۹۸۳). *The Cambridge History of Iran (The Seleucid, Parthian and Sasanian Periods)*. Vol. III. Cambridge: University of Cambridge.

اساطیر ایران Persian Mythology

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

هدف: آشنایی با مکاتب اسطوره‌شناسی و ساختمان اساطیر ایرانی و چگونگی شکل‌گیری آنها

سرفصل درس:

تعريف اسطوره، شکل‌گیری اسطوره، آشنایی با اسطوره‌شناسان و مکاتب اسطوره‌شناسی، مطالب اسطوره‌ای در متون دوران باستان، میانه و قرون نخستین اسلامی، استبانت ساختمان اسطوره‌ها از روی آثار هنری، مقایسه‌های تطبیقی اسطوره‌های ایرانی و هندواروپایی و یافتن وجوده اشتراک و افتراق آنها

روش ارزشیابی:

تحقيق (بروزه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	*	

منابع پیشنهادی:

- آموزگار، زاله (۱۳۷۴). تاریخ اساطیری ایران. چاپ دوم. تهران: سمت.
- اسماعیل پور، ابوالقاسم (۱۳۹۵). اسطوره آفرینش در کیش مانی. چاپ پنجم. تهران: نشر چشم.
- _____ (۱۳۸۷). اسطوره بیان نمادین. تهران: سروش.
- الیاده، میرزا (۱۳۸۷). چشم اندازهای اسطوره. ترجمه جلال ستاری. تهران: توس.
- باستید، روزه (۱۳۷۰). دانشناساطیر. ترجمه جلال ستاری. تهران: توس.
- بهار، مهرداد (۱۳۷۸). پژوهشی در اساطیر ایران (پاره نخست و دویم). چاپ سوم. تهران: آگاه.
- روتون، ک.ک. (۱۳۷۸). اسطوره. ترجمه ابوالقاسم اسماعیل پور. تهران: نشر مرکز.
- واحددوست، مهوش (۱۳۸۱). رویکردهای علمی به اسطوره‌شناسی. تهران: سروش.
- هیتلر، جان (۱۳۸۹). شناخت اساطیر ایران. ترجمه زاله آموزگار و احمد تفضلی. تهران: نشر چشم.
- یاحقی، محمد جعفر (۱۳۸۷) فرهنگ اساطیر و داستان‌واره‌ها در ادبیات فارسی. تهران: معاصر.

آشنایی با زبان سغدی

An Introduction to Sogdian Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

هدف: آشنایی با خطوط، آثار و مقدمات زبان سغدی

سرفصل درس:

آشنایی با زبان سغدی و گویشهای آن، آشنایی با ادبیات سغدی، جایگاه زبان سغدی در خانواده زبانهای ایرانی و گویشهای آن، توصیف ساختمان آوایی، صرفی و نحوی زبان سغدی، خواندن متون ساده

روش ارزشیابی:

تحقيق (بروزه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	*	

منابع پیشنهادی:

- زرشناس، زهره (۱۳۹۰). دستنامه سغدی. چاپ دوم. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- قربی، پدرالزمان (۱۳۷۴). فرهنگ سغدی. تهران: انتشارات فرهنگان.
- _____ (۱۳۸۶). مطالعات سغدی (مجموعه مقالات). تهران: طهوری.

- Benveniste, E. (۱۹۴۰). *Textes Sogdiens*. Paris.
- Gershevitch, I. (۱۹۶۱). *A Grammar of Manichaean Sogdian*. Oxford.
- Sims-Williams, N. (۱۹۸۹). "Sogdian". *Compendium Linguarum Iranicarum*. Schmitt, R. (ed.). Wiesbaden. pp. ۱۷۲-۱۹۲.
- Sims-Williams, N. & Desmond Durkin-Meisterernst (۲۰۱۲). *Dictionary of Manichaean Sogdian & Bactrian*. Brepols.
- Skjærvø, P. O. (۲۰۰۷). An Introduction to Manichean Sogdian.
- Yoshida, Yutaka. (۲۰۱۰). "Sogdian". *The Iranian Languages*. ed. G. Windfuhr. London and New York: Routledge. pp. ۲۷۹-۳۲۰.

آشنایی با زبان سنسکریت

An Introduction to Sanskrit Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

هدف: آشنایی با خط، آثار و مقدمات زبان سنسکریت

سرفصل درس:

جایگاه زبان سنسکریت در میان خانواده زبانهای هندی و اروپایی؛ معرفی زبان سنسکریت و ارتباط آن با زبانهای ایرانی باستان؛ ویژگیهای خط و ترکیب نویسه‌ها؛ توصیف ساختمان آوای؛ صرفی و نحوی زبان سنسکریت؛ خواندن چند متن ساده

روش ارزشیابی:

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	*	

منابع پیشنهادی:

- رضایی باغبیدی، حسن (۱۳۸۴). مقدمات زبان سنسکریت. جلد اول. تهران: مرکز دایرة المعارف بزرگ اسلامی.
- راشد محصل، محمد تقی (۱۳۸۹). راهنمای زبان سنسکریت (دستور زبان، متهای گتریا، و ازهناه). چاپ اول. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

- Lanman, C.R. (1993). *A Sanskrit Reader (Text and Vocabulary and Notes)*. Cambridge-Massachusetts.
- Macdonell, A. (1927). *A Sanskrit Grammar for students*. Oxford University Press.
- Monier-Williams, M. (1899). *A Sanskrit-English Dictionary*. Oxford.
- Whitney, W. D. (1889). *Sanskrit Grammar*. 2nd ed. London.

آشنایی با زبان آرامی

An Introduction to Aramaic Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

هدف: آشنایی با خط و مقدمات زبان آرامی کهن

سرفصل درس:

آشنایی با خانواده زبانهای سامی و جایگاه آرامی در آن، خط آرامی، توصیف ساختمان آوابی، صرفی و نحوی آرامی، خواندن چند متن ساده

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	مبان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)
۰	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

• مشکور، محمدجواد (۱۳۷۰). *تاریخ مختصر زبان‌های سامی*. ترجمه و اضافات از یوسف فضانی. تهران.

- Bowman. R. A. (۱۹۷۰). *Aramaic Ritual Texts from Persepolis*. Chicago.
- Driver. G.R. (۱۹۵۷). *Aramaic Documents of the Fifth Century B.C.* Oxford.
- Fohrer. G. et al ed. (۱۹۷۳). *Hebrew and Aramaic Dictionary of the old Testament*. English version by W. Johnston. Berlin.
- Folmer. M.L. (۱۹۵۵). *The Aramaic Language in the Achaemenid period: A Study in Linguistic variation*. Amesterdam.
- Rosenthal. F. (۱۹۶۷). *An Aramaic Handbook Part I/t: Texts*. Wiesbaden.
- Rosenthal. F. (۱۹۶۷). *An Aramaic Handbook part II/t: Texts*. Wiesbaden.
- Rosenthal. F. (۱۹۶۷). *An Aramaic Handbook Part II/r: Glossary*. Wiesbaden.
- Rosenthal. F. (۱۹۶۷). An Aramaic Handbook, Part I/۲: Glossary.- Wiesbaden ۱۹۶۷.
- Rosenthal. F. (۱۹۷۴). *A Grammar of Biblical Aramaic*. Wiesbaden.
- Skjærvø. P.O. (۱۹۵۵). "Aramaic in Iran". *ARAM*. Vol.v. P. ۲۸۳-۳۱۸.
- Smith. J. P. (۱۹۶۷). *A Compendious Syriac Dictionary*. Founded upon the Thesaurus Syriacus of R. Payne Smith. Oxford.

آشنایی با زبان یونانی کهن

An Introduction to Ancient Greek Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

هدف: آشنایی با خط یونانی و مقدمات زبان یونانی کهن

سرفصل درس:

جایگاه زبان یونانی در خانواده زبانهای هندواروپایی، خطوط یونانی، توصیف ساختمان آوایی، صرفی و نحوی زبان یونانی، خواندن چند متن ساده

روش ارزشیابی:

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

- Beetham, F. (۲۰۰۷). *Learning Greek with Plato*. Bristol phoenik.
- Kendrick, A. G. (۲۰۰۷). *An Introduction to the Greek Language containing an outline of the grammar with appropriate exercises*. Kessinger publishing.
- Kühner, R. (۱۸۹۷). *Grammar of the Greek language*. New York.
- Chase, A. H. and H. Phillips. (۱۹۶۵). *A New Introduction to Greek*. Cambridge.
- Liddel, H.G. and R. Scott. (۱۹۰۱). *A Greek-English Lexicon*. New York.

آشنایی با زبان لاتین An Introduction to Latin Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: تدارد

هدف: آشنایی با مقدمات زبان لاتین

سرفصل درس:

جایگاه زبان لاتین در خانواده زبانهای هندواروپایی، شاخه‌های زبان لاتین، توصیف ساختمان آوایی، صرفی و نحوی زبان لاتین، خواندن چند متن ساده

روش ارزشیابی:

تحقيق (پروردۀ)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	*	

منابع پیشنهادی:

- Bennett, C. E. (۱۸۹۹). *A Latin grammar*. Allyn and Bacon.
- Hendricks, R.A. (۱۹۸۲). *Latin*. Oxford, Butter worth-Heinemann.
- Prior, R.E. (۲۰۰۳). *Everything Learning Latin Book*. Media.
- Rösler, K. (۱۹۹۳). *Langenscheidts Praktisches Lehrbuch Latein: Eine Standardwerk für Anfänger*. Langenscheidt.

آشنایی با زبان خوارزمی

An Introduction to Khwarezmian Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

هدف: آشنایی با خط، آثار و مقدمات زبان خوارزمی

سرفصل درس:

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان نرم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)
*	*	*	

منابع پیشنهادی:

- زرشناس، زهره (۱۳۸۰). جستارهای ایرانی میانه شرقی (مجموعه مقالات). تهران: فروهر.
- زرشناس، زهره (۱۳۸۸). «خوارزمی، زبان و آثار». دانشنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی. جلد ۳. صص ۹۰-۸۶.
- Benzing. J. (۱۹۸۷). *Chwaresmischer Wörterindex*. Taraf. Z. (ed.). Wiesbaden: O. Harrassowitz.
- Sarmadi. M. (۱۹۸۶). *Das Chwaresmische Verbum*. Wiesbaden :O.Harrassowitz.
- Humbach.H. (۱۹۸۹). "Choarezmian". *Compendium Linguarum Iranicarum*. Wiesbaden. ۱۹۲-۲۰۲.
- Durkin-Meisterernst. D. (۲۰۱۰). "Khwarezmian". *The Iranian Languages*. ed. G. Windfuhr. London and New York: Routledge. ۲۲۶-۲۷۶.
- Henning. W. B. (۱۹۵۱). "The Khwarezmian Language" in *Zeki Velidi Togan'a armağan*. Istanbul. ۴۲۱-۳۶.
- Henning. W. B. (۱۹۷۱). *A Fragment of a Khwarezmian Dictionary*. ed. D. N. MacKenzie. London.
- MacKenzie. D. (۱۹۷۰). "The Khwarezmian glossary—I". *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*. ۳۷(۰۲). ۵۴۰-۵۵۹.
- MacKenzie. D. N. (۱۹۷۱). "The Khwarezmian Glossary—II". *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*. ۳۸(۰۱). ۷۴-۹۰.
- MacKenzie. D. N. (۱۹۷۱). "The Khwarezmian glossary—III". *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*. ۳۸(۰۲). ۲۱۴-۲۲۰.
- MacKenzie. D. N. (۱۹۷۲). "The Khwarezmian Glossary—IV". *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*. ۳۹(۰۱). ۵۶-۷۳.

آشنایی با زبان بلخی

An Introduction to Bactrian Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

هدف: آشنایی با خط، آثار و مقدمات زبان بلخی

سرفصل درس:

جایگاه زبان بلخی در زبانهای ایرانی، خط بلخی، توصیف ساختمان آوازی، صرفی و نحوی زبان بلخی، خواندن چند متن ساده

روش ارزشیابی:

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

- Gershevitch, I. (۱۹۶۷). "Bactrian Inscriptions and Manuscripts". *IF* ۸۲, pp. ۴۷-۵۷.
- Sims-Williams, N. (۱۹۸۸). "Bactrian Language". In *Encyclopaedia of Iranica*. Vol. III, ۴. London. pp. ۳۴۴-۳۴۹.
- Sims-Williams, N. (۱۹۸۹). "Bactrian". *Compendium Linguarum Iranicarum*. Schmitt, R. (ed.). Wiesbaden. pp. ۲۲۰-۲۲۵.
- Sims-Williams, N. & Cribb, J. (۱۹۹۶). "A new Bactrian inscription of Kanishka the Great". *Silk Road Art and Archaeology*, ۴, ۷۰-۱۴۲.
- Sims-Williams, N. (۲۰۰۰). *Bactrian documents from Northern Afghanistan: Legal and economic documents*. Nour Foundation in association with Azimuth Editions and Oxford University Press.
- Sims-Williams, N. (۲۰۰۲). "Ancient Afghanistan and its invaders: Linguistic evidence from the Bactrian documents and inscriptions". In *Proceedings of the British Academy* (Vol. ۱۱۶, pp. ۲۲۵-۲۴۲). Oxford University Press.
- Sims-Williams, N. (۲۰۰۷). *Bactrian documents from Northern Afghanistan*. Vol. ۱: *Letters and Buddhist texts* (Vol. ۱, No. ۱). The Nour Foundation in association with Azimuth Editions.

آشنایی با زبان ختنی

An Introduction to Khotanese Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناهی: ندارد

هدف: آشنایی با خط برآهمی و مقدمات زبان ختنی

سرفصل درس:

جایگاه زبان ختنی در خانواده زبانهای ایرانی و گویش‌های آن، آشنایی با ادبیات ختنی، آموزش خط برآهنگی، توصیف ساختمان آوایی، صرفی و نحوی زبان ختنی، خواندن چند متن ساده

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان نرم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)
*	*	*	

منابع پیشنهادی:

- امیریک، رونالد (۱۳۸۲). «ختنی و تمثیقی». راهنمای زبان‌های ایرانی. جلد اول: زبان‌های ایرانی باستان و ایرانی میانه. ترجمه فارسی زیر نظر حسن رضائی باغ‌بیدی. چاپ دوم. تهران: قفتونس.
- ماجی، ماتورو (۱۳۹۳). «ادبیات ختنی». تاریخ ادبیات فارسی (ادبیات ایرانی پیش از اسلام). جلد ۱۷. به کوشش رونالد امیریک و ماریا ماتسون. ترجمه فارسی زیر نظر ژاله آموزگار. تهران: سخن.
- میرفخرابی، مهشید (۱۳۸۳). درآمدی بر زبان ختنی. تهران. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- Bailey, H. W. (۱۹۷۹). *Dictionary of Khotan Saka*. Cambridge. Cambridge University press.
- ——— (۱۹۸۲). *The Culture of the Saka in Ancient Iranian Khotan*. New York. Caravan Books.
- ——— (۱۹۸۷). ‘Khotanese Saka Literature’. *The Cambridge History of Iran*. vol. ۲ (۲). *The Seleucid, Parthian and Sasanian Periods*. ed. E. Yarshater. Cambridge. Cambridge University press. pp. ۱۲۲۰-۱۲۴۲.
- Emmerick, R. E. (۱۹۶۸). *Saka Grammatical Studies*. London, Oxford University Press.
- ——— (۱۹۸۸). ‘Khotanese and Tumshuqese’. *Compendium Linguarum Iranicarum*. ed. R. Schmitt. Wiesbaden, Ludwig Reichert Verlag. pp. ۲۰۴-۲۲۹.
- ——— (۱۹۹۲). *A Guide to the Literature of Khotan*. Second Edition. Tokyo: The International Institute for Buddhist Studies.
- ——— (۲۰۰۹). ‘Khotanese and Tumshuqese’. *The Iranian Languages*. ed. G. Windfuhr. London and New York. Routledge. pp. ۳۷۷-۴۱۵.
- Konow, S. (۱۹۴۹). *Primer of Khotanese Saka*. Oslo: H. Aschehoug.
- Maggi, M. (۲۰۰۹). ‘Khotanese Literature’. *A History of Persian Literature: The Literature of Pre-Islamic Iran*. eds. R. E. Emmerick and M. Macuch. London: I.B. Tauris. pp. ۳۳۰-۴۱۷.

آشنایی با زبان سومری
An Introduction to Sumerian Language

تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
پیشناز: ندارد

هدف: آشنایی با مقدمات زبان سومری

سرفصل درس:

جایگاه زبان سومری در مطالعات تاریخی زبان، توصیف ساختمان آوایی، صرفی و نحوی زبان سومری، خواندن چند متن ساده

روش ارزشیابی:

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	*	

منابع پیشنهادی:

- Edzard, D. O. (۲۰۰۷). *Sumerian grammar*. Brill.
- Foxvog, D. A. (۲۰۰۸). "Elementary Sumerian Glossary". *Education*. ۲۲۹. p. ۲۳۱.
- Landsberger, B. (۱۹۳۷). *Materialien zum sumerischen lexikon: Die Serie ana ittišu* (Vol. ۱). Sumptibus Pontificii instituti biblii
- Thomsen, M. L. (۱۹۸۴). *The Sumerian language: an introduction to its history and grammatical structure* (Vol. ۱۰). Akademisk forlag.

آشنایی با زبان سریانی

An Introduction to Syriac Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

هدف: آشنایی با مقدمات زبان سریانی

سرفصل درس:

آشنایی با خانواده زبانهای سامی، جایگاه زبان سریانی در میان زبانهای سامی، خطوط سریانی، توصیف ساختمان آوابی، صرفی و نحوی زبان سریانی، خواندن چند متن ساده

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)
۰	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

- Muraoka, T. & Brock, S. P. (۲۰۰۵). *Classical Syriac: a basic grammar with a chrestomathy* (Vol. ۱۹). Otto Harrassowitz Verlag.
- Nöldeke, T. (۱۹۰۴). *Compendious Syriac Grammar*. Eisenbrauns.
- Robinson, T. H. (۱۹۶۲). *Paradigms and exercises in Syriac grammar*. Oxford University Press.
- Smith, R. P. & Smith, J. P. (۱۹۹۸). *A compendious Syriac dictionary: founded upon the Thesaurus syriacus of R. Payne Smith*. Eisenbrauns.
- Thackston, W. M. (۱۹۹۹). *Introduction to Syriac: An elementary grammar with readings from Syriac literature*. Ibex Publishers.

آشنایی با زبان حتّی

An Introduction to Hittite Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

هدف: آشنایی با مقدمات زبان حتّی

سرفصل درس:

جایگاه زبان حتی در خانواده زبانهای هندواروپایی، توصیف ساختمان آوایی، صرفی و نحوی زبان حتی، خواندن چند متن ساده

روش ارزشیابی:

تحقیق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	*	

منابع پیشنهادی:

- Burney, C. (۲۰۰۴). *Historical dictionary of the Hittites*. Scarecrow Press.
- Hoffner, H. A., & Melchert, H. C. (۲۰۰۸). *A grammar of the Hittite language*. ۱. Tutorial. Eisenbrauns.
- Jasanoff, J. H. (۲۰۰۳). *Hittite and the Indo-European verb*. Oxford University Press on Demand.
- Sturtevant, E. H. (۱۹۳۳). *A comparative grammar of the Hittite language* (Vol. ۱). Linguistic Society of America, University of Pennsylvania.
- Tas, I. (۲۰۱۱). "Letters from the Hittite Kingdom". *The Journal of the American Oriental Society*, ۱۳۱(۱), ۱۷۹-۱۸۰.

آشنایی با زبان عیلامی

An Introduction to Elamite Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

هدف: آشنایی با مقدمات زبان عیلامی

سرفصل درس:

جاپگاه زبان عیلامی در مطالعات تاریخی زبان، توصیف ساختمان آوازی، صرفی و نحوی زبان عیلامی، خواندن چند متن ساده

روش ارزشیابی:

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	میان نرم	ارزشیابی مستمر
	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

- Black, J. A. (۱۹۸۹). Éléments de grammaire élamite. Par Françoise Grillot-Susini avec la collaboration de Claude Roche. (*Études Élamites*, “Synthèse” no. ۲۹.) pp. ۷۹. Paris. Éditions Recherches sur les Civilisations. ADPF. ۱۹۸۷. FF ۷۶. *Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain & Ireland (New Series)*. ۱۲(۰۱), ۱۴۹-۱۵۱.
- Damerow, P., & Englund, R. K. (۱۹۸۹). *The Proto-Elamite Texts from Tepe Yahya*. Peabody Museum of Archaeology and Ethnology, Harvard University.
- Khachikduran, M. L. (۱۹۹۸). *The Elamite Language* (Vol. ۱). Consiglio Nazionale delle Ricerche Istituto per gli Studi Micenei ed Egeo-anatolici.
- Reiner, E. (۱۹۶۹). *The Elamite Language*. EJ Brill.
- Steve, M. J. (۱۹۹۲). *Syllabaire élamite: histoire et paléographie*. Recherches et publications.
- Stolper, M. W. (۲۰۰۴). “Elamite”. *World's Ancient Languages*. ed. By Roger D. Woodard. Cambridge: Cambridge University Press. pp. ۶۰-۹۴.

آشنایی با زبان اکدی An Introduction to Akkadian Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

هدف: آشنایی با مقدمات زبان اکدی

سرفصل درس:

جایگاه زبان اکدی در مطالعات تاریخی زبان، توصیف ساختمان آوایی، صرفی و نحوی زبان اکدی، خواندن چند متن ساده

روش ارزشیابی:

تحقیق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

- Black, J. A., George, A. R., & Postgate, J. N. (۲۰۰۰). *A concise dictionary of Akkadian* (Vol. ۰). Otto Harrassowitz Verlag.
- Gelb, I. J. (۱۹۶۱). *Old Akkadian writing and grammar*. Oriental Institute of the University of Chicago.
- Huehnergard, J. (۲۰۰۵). *A grammar of Akkadian* (No. ۴۵). Eisenbrauns.
- Ungnad, A. (۱۹۹۲). *Akkadian grammar* (No. ۷۰). Society of Biblical Literature.
- Von Soden, W. (۱۹۷۲). *Akkadisches Handwörterbuch: unter Benutzung des lexikalischen Nachlasses von Bruno Meissner (۱۸۷۸-۱۹۴۷)* (Vol. ۲). Otto Harrassowitz Verlag.

زبان و ادبیات فارسی
Persian Language and Literature

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

هدف: آشنایی با متون کهن فارسی و ارتباط آنها به لحاظ آوایی و لغوی و دستوری با زبانهای باستانی ایران

سرفصل درس:

خواندن گزیده‌ای از کهترین متن فارسی به خطوط فارسی و غیرفارسی، وجود اختلاف و اشتراک فارسی نو به خط فارسی با خطوط دیگر، وجود اختلاف و اشتراک فارسی نو و فارسی میانه

روش ارزشیابی:

تحقیق (پرژوهه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

- نجفیل، جبل و دیگران (۱۳۹۴). برگزیده متن ادب فارسی. تهران: نشر دانشگاهی.
- رضایی باغبیدی، حسن (۱۳۸۵). «کهترین متن فارسی به خطوط غیرعربی». نامه فرهنگستان. ش. ۳۰. صص ۳۱-۹.
- فردوسی، ابوالقاسم (۱۳۷۷). شاهنامه فردوسی (براساس چاپ مسکو). به کوشش سعید حمیدیان. تهران: قطره.
- فردوسی، ابوالقاسم (۱۳۸۹). شاهنامه فردوسی. تصحیح جلال خالقی مطلق. تهران. مرکز دایرة المعارف بزرگ اسلامی.
- لازار، ژ. (۱۳۹۳). شکل‌گیری زبان فارسی. ترجمه مهستی بحری. تهران: هرمس.
- Asmussen, J.P. (۱۹۷۳). *Studies in Jewish-Persian Literature*. E.J. Brill, Leiden.
- Lazard, G. (۱۹۶۳). La langue des plus anciens monuments de la prose persane. *Librairie C. Klincksieck, Paris*.
- Maggi, M. (۲۰۰۲). "New Persian Glosses in East Syriac Texts of the English to Tenth Centuries". *Persian Origins: Early Judeo-Persian and the Emergence of New Persian*. ed. L. Paul. Harrassowitz Verlag, Wiesbaden. pp. ۱۱۱-۱۴۵.
- Sundermann, W. (۱۹۷۷). "Einige Bemerkungen zum syrisch-neupersischen Psalmenbruchstück aus Chinesisch-Turkistan". *Memorial Jean de Menasce*. ed. Ph. Gignoux and A. Taffazoli. Louvain. pp. ۴۴۱-۴۵۲.
- Sundermann, W. (۲۰۰۲). "Ein manichäischer Lehrtext in neupersischer Sprache". *Persian Origins: Early Judeo-Persian and the Emergence of New Persian*. ed. L. Paul. Harrassowitz Verlag, Wiesbaden. pp. ۲۴۳-۲۷۴.

جامعه‌شناسی زبان
Sociolinguistics

تعداد واحد: ۲
نوع واحد: نظری
پیش‌نیاز: ندارد

سرفصل درس:

رابطه زبان و جامعه، برخورد زبانها، زبانهای میانجی، گوناگونی‌های زبانی، زبان و گویش، متغیرهای زبانی و غیرزبانی، برنامه‌ریزی زبان

روش ارزشیابی:

تحقیق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان نرم	ارزشیابی مستمر
	*	*	

منابع پیشنهادی:

- مدرسی، یحیی. (۱۳۶۸). درآمدی به جامعه‌شناسی زبان. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

- Bayley, R. and C. Lucas. (۲۰۰۷). *Sociolinguistic variation, theories, methods, and applications*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Biber, D. and E. Finegan. (۱۹۹۴). *Sociolinguistic perspectives on register*. Oxford: Oxford University Press.
- Jourdan, C. and K. Tuite. (eds.). (۲۰۰۶). *Language, culture, and society*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Milroy, L. and M. Gordon. (۲۰۰۳). *Sociolinguistics: method and interpretation*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Wardhaugh, R. (۲۰۰۶). *An introduction to sociolinguistics* (۵th ed.). Oxford: Blackwell Publishing.

واج‌شناسی تاریخی زبان فارسی
Historical Phonology of Persian Language

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

سرفصل درس:

مفاهیم مقدماتی واچشناصی، انواع فرآیندهای واژی و نمونه‌های آن در دوره‌های سه‌گانه زبان فارسی

روش ارزشیابی:

تحقیق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

- باقری، مهری (۱۳۸۰). واچشناصی تاریخی زبان فارسی. تهران: قطره.
- هوشمان، هایتریش (۱۳۸۶). تحول آوایی زبان فارسی (از هندواروپایی تا فارسی نو). ترجمه بهزاد معینی سام. تهران: امیرکبیر.
- Horn, P. (۱۹۷۴). "Neupersische Schriftsprache". In *Grundriss der Iranischen Philologie*. Band I. Berlin.
- Gray, L.H. (۱۹۰۲). *Middle and New Indo-Iranian Languages*. New York: The Columbia University Press.
- Hubschmann, H. (۱۸۹۵). *Persische Studien*. Strassburg.

زبانشناصی تاریخی Historical Linguistics

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنباز: ندارد

هدف: آشنایی با اصول زبان‌شناسی تاریخی و روند تحولات زبان

سرفصل درس:

تغییرات زبان، تغییرات واژی، تغییرات صرفی، تغییرات نحوی، تغییرات معنایی، قیاس، دستوری شدنگی

روش ارزشیابی:

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*	*	

منابع پیشنهادی:

- آرلانو، آتونی (۱۳۷۳). درآمدی بر زبان‌شناسی تاریخی. ترجمه یحیی مدرسی. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- Campbell, L., & Mixco, M. J. (۲۰۰۷). *A glossary of historical linguistics*. Edinburgh University Press.
- Campbell, L. (۲۰۱۳). *Historical linguistics*. Edinburgh University Press.
- Greenberg, J. (۱۹۷۴). *Language typology: A historical and analytic overview* (Vol. ۱۸۴). Walter de Gruyter.
- Hopper, P. J., & Traugott, E. C. (۲۰۰۷). *Grammaticalization*. Cambridge University Press.
- Joseph, B. D., & Janda, R. D. (Eds.). (۲۰۰۷). *The handbook of historical linguistics*. Malden, MA: Blackwell.
- Trask, R.L. (۲۰۰۷). *Historical linguistics* (۲nd ed.). London: Hodder Education.

گویش‌شناسی
Dialectology

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مبانی گویش‌شناسی و مطالعه گویشها با تکیه بر گویش‌های ایرانی

سرفصل درس:

شناخت و معرفی گویش، گویش در مقابل با زبان و گونه، گویش و گونه جغرافیابی، پیکره زبانی و مشخصات مطلوب پیکر، حفظ و شیوه کاربرد پیکره زبانی، فن استخراج داده‌ها، روش‌های گویش‌شناسی، معرفی گویش‌های ایرانی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان نرم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهه)
۰	۰	۰	

منابع پیشنهادی:

- اشیتی، رودیگر (۱۳۸۴). راهنمای زبان‌های ایرانی. ترجمه حسن رضایی باعثیدی و دیگران. جلد دوم. تهران: فتنوس.
- حسن‌دوست، محمد (۱۳۹۱). فرهنگ تطبیقی - موضوعی زبان‌ها و گویش‌های ایرانی. تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی.
- دبیرمقدم، محمد (۱۳۹۲). رده‌شناسی زبان‌های ایرانی. ۲ جلد. تهران: سمت.
- سامارین، و. (۱۳۸۷). زبان‌شناسی عملی: راهنمای بررسی گویشها. ترجمه لطیف عطاری. چاپ دوم. تهران: نشر دانشگاهی.
- کلbasی، ایران (۱۳۸۸). فرهنگ توصیفی گونه‌های زبانی ایران. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- کیا، صادق (۱۳۴۰). راهنمای گردآوری گویشها. تهران: اداره کل موزه‌ها و فرهنگ عامله.
- Kurath, H. (1992). *Studies in area Linguistics*. Indiana: Indiana University Press.
- Chambers, J.K. and P. Trudgill. (2004). *Dialectology* (2nd ed). Cambridge: Cambridge University Press.

